

Motion till riksdagen 2010/11: MJ445

av Åsa Romson (MP)

Bättre möjligheter för hushåll att lämna sopor för materialåtervinning

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om tydliggörande av avfallshierarkin i kommunala renhållningsordningar.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att se över förpackningsansvaret i syfte att underlätta samverkan mellan kommuner och förpackningsindustrierna för insamling av avfall för materialåtervinning.

Motivering

Sverige ligger långt fram i fråga om sophantering sett utifrån jämförbara länder; framför allt har vi lyckats att rejält minska mängden avfall som läggs på deponi. Anledningen är främst användningen av ekonomiska styrmedel och kommunernas bredvillighet att etablera avfallsförbränningsanläggningar. Även insamlingen av förpackningar och material är relativt omfattande. Insamlingen av biologiskt avfall och plastförpackningar ligger däremot under uppställda mål.¹ Trots denna positiva bild är Sverige långt ifrån att sluta kretsloppen, hushållens avfall ökar i totala volymer och återanvändningen och materialåtervinningen har en bra bit kvar för att i realiteten vara de vanligaste formerna av avfallshantering (vilket de borde enligt avfallshierarkin).

Hushållen i Sverige är numera vana att sopsortera, och de ställer höga krav på smidighet och service vid avfallshantering. I vissa kommuner finns väl

¹ Svensk avfallshantering 2010.

Fel! Okänt namn på

utarbetade avfallssystem som möjliggör insamling av alla större fraktioner separat alldeles inpå husknuten eller i soprummet. På andra ställen måste hushållen gå eller åka bil en längre bit för att lämna avfall för materialåtervinning och det är då ofta enbart förpackningar som tas emot. I cirka hälften av kommunerna går det inte för hushållen att lämna matavfall separat. Detta är inte acceptabelt.

Kommunerna ansvarar för insamling och hantering av hushållens avfall och utarbetar en renhållningsordning enligt kraven i miljöbalkens kapitel 15. Avfallshierarkin med prioriteringsordning för hela avfallskedjan har varit ett stöd i planeringen och arbetet med att fasa ut deponi ur systemet för hushållens avfall. Den har dock inte reglerats mer principiellt på ett sådant sätt att hela hierarkin får genomslag. För att få tydligare planering i hela landet för minskning av avfall, återanvändning och materialåtervinning behöver avfallshierarkin tydliggöras i alla led av avfallsreglerna, även de kommunala renhållningsordningarna. Kommuner som inte underlättar för materialåtervinning, inklusive av matavfall, måste motivera detta, och reella åtgärder för avfallsminskning och återanvändning måste diskuteras och spridas.

Det är dags att Sverige på allvar tar sig an uppgiften att ta vara på resurserna i avfallet, inte bara som energi utan steget högre i avfallshierarkin – på materialnivå. För detta kan det behövas både regeländringar och ekonomiska styrmedel precis som för att komma ifrån deponeringen av de stora mängderna hushållsavfall. Den rödgröna motionen om budget för 2011 anger att det bör finnas en skatt på avfallsförbränning.

Förpackningsinsamling innebär att en uttjänt konservburk kan lämnas, men inte en uttjänt metallhink. I områden där fastighetsägare eller kommunen ordnar med insamling per materialslag får oftast dessa själva stå för insamlingskostnaden trots att det också gynnar insamlingen av förpackningar, vilket förpackningsindustrin har ansvar för. Insamling per materialslag är för hushållen en betydligt smidigare och mer lättförståelig lösning. Därför behöver förpackningsansvaret ses över i syfte att underlätta samverkan mellan kommuner och förpackningsindustrierna för insamling av avfall för materialåtervinning. Detta bör riksdagen ge regeringen tillkänna.

Stockholm den 27 oktober 2010

Åsa Romson (MP)